

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ"
для студентів спеціальності
8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності"
денної форми навчання**

Харків. Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем.
Протокол № 6 від 9.12.2013 р.

Укладач Чен Р. М.

P58 Робоча програма навчальної дисципліни "Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю" для студентів спеціальності 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" денної форми навчання / укл. Р. М. Чен. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 63 с. (Укр. мов.)

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій і лабораторних занять, матеріали для закріплення знань (самостійну роботу, контрольні запитання), критерії оцінювання знань студентів, компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення навчальної дисципліни.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності".

Вступ

Сучасні міжнародні економічні умови, в яких функціонують вітчизняні підприємства, характеризуються високим рівнем автоматизації систем обробки інформації, впровадженням у всі сфери економічної діяльності інформаційних систем та комп'ютерних технологій. Усе це сприяє виникненню об'єктивної необхідності знань в області автоматизованої обробки інформації та управління підприємствами будь-яких форм власності, обсягів виробництва і т. д. У таких умовах важливості набуває вміння фахівців з менеджменту міжнародної діяльності найбільш ефективно використовувати сучасні досягнення ІТ-індустрії, приймати оптимальні рішення з метою впровадження інформаційних систем в зовнішньоекономічну діяльність підприємства. Можливість досягнення цього обумовлюється ґрунтовною фаховою підготовкою майбутніх фахівців-економістів та керівників підприємства, яка враховує всі аспекти сучасних досягнень інформаційних технологій.

Навчальна дисципліна "Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю" є нормативною навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" спеціальності 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" денної форми навчання.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0306 "Менеджмент і адміністрування"	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності"	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	2-й
Загальна кількість годин – 108		Семестр	
		2	3, 4
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр	17	12
		Лабораторні	
		17	12
		Самостійна робота	
		74	84
		Вид контролю	
		екзамен	
		11	19

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до само-
стійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 46 %;

для заочної форми навчання – 29 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування системи спеціальних знань та одержання практичних навичок з використання інформаційних систем і технологій в зовнішньоекономічній діяльності підприємств, ознайомлення з прийомами та методами роботи менеджера з засобами оброблення зовнішньоекономічної інформації, сучасним програмним забезпеченням тощо.

Об'єктом навчальної дисципліни є міжнародна економічна система та процеси, що відбивають різні аспекти прийняття господарських рішень.

Предметом навчальної дисципліни є інформаційні системи і технології обробки інформації та управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши більшість навчальних дисциплін гуманітарного та професійного циклів. Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: "Економіка підприємства", "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності", "Інформатика".

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання лабораторних завдань. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

теоретичні та організаційні основи здійснення інформаційного обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства;

загальні властивості інформаційних систем різних видів та їх значення в управлінні сучасними підприємствами;

сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних технологій;

методологію розроблення інформаційних систем, визначення їх якості та ефективності;

особливості сучасних систем управління базами даних та знань;

методи формування документів та звітів за допомогою інструментальних засобів інформаційних технологій;

методи формування інформаційної структури на підприємстві;
використання інтегрованих автоматизованих інформаційних систем у бізнесі;

теоретичні засади роботи з інформаційними мережами та прикладними програмами;

особливості гіпертекстових технологій та інновацій в мережі Інтернет;

використання Інтернет в управлінській міжнародній діяльності;

методи застосування та здійснення електронних платежів у практичній міжнародній діяльності;

основи захисту інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності підприємства та забезпечення їх безпеки.

вмісту:

організувати ефективне функціонування інформаційних систем для підтримки зовнішньоекономічної діяльності підприємства;

створювати та використовувати документи у текстових, табличних, графічних середовищах автоматизованих систем обробки інформації;

компонувати та об'єднувати окремі документи за допомогою OLE, DDE-технології; створювати run-time документи для пересилання інформаційними мережами;

здійснювати декомпозицію зовнішньоекономічних бізнес-процесів з метою покращення їх інформаційного забезпечення;

використовувати системи автоматизації обробки інформації для оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства;

оцінювати рівень ефективності ІСУЗЕД підприємства;

моделювати структури бази даних для окремих підрозділів підприємства,

а також працювати з конкретними професійними автоматизованими інформаційними системами, що використовуються на сучасних підприємствах.

Професійні компетентності та відповідні їм знання, уміння, комунікації, автономність та відповідальність, якими мають володіти випускники спеціальності 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" після вивчення навчальної дисципліни "Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю" та структура складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до

Національної рамки кваліфікацій України наведені в табл. 2.1. *Компетентність – це здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання.*

Таблиця 2.1

Опис знань, умінь, комунікації, рівня автономності і відповідальності згідно з Національною рамкою кваліфікації України

Найменування	Опис
1	2
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної зовнішньоекономічної діяльності, що передбачає ефективне використання інформаційних систем та технологій
Знання	<p>Після успішного закінчення навчання студент повинен бути в змозі продемонструвати знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> набуті у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та професійної зовнішньоекономічної діяльності; теоретичних та організаційних основ здійснення інформаційного обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємства; загальних властивостей інформаційних систем різних видів та їх значення в управлінні сучасними підприємствами; в розробленні інформаційних систем, визначенні їх якості та ефективності; методів формування документів та звітів за допомогою інструментальних засобів інформаційних технологій; в використанні інтегрованих автоматизованих інформаційних систем у міжнародному бізнесі; теоретичних засади роботи з інформаційними мережами та прикладними програмами; особливостей гіпертекстових технологій та інновацій в мережі Інтернет; в використанні Інтернет в управлінській міжнародної діяльності;

1	2
	<p>методів застосування та здійснення електронних платежів у практичній діяльності підприємства; основ захисту інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності підприємства та забезпечення їх безпеки; в критичному осмисленні проблем у навчанні на межі предметних галузей</p>
Вміння	<p>Після успішного закінчення навчання студент повинен бути в змозі продемонструвати вміння: організувати ефективне функціонування інформаційних систем для підтримки зовнішньоекономічної діяльності підприємства; створювати та використовувати документи у текстових, табличних, графічних середовищах автоматизованих систем обробки інформації; компонувати та об'єднувати окремі документи за допомогою OLE-технології; створювати run-time документи для пересилання інформаційними мережами; здійснювати декомпозицію зовнішньоекономічних бізнес-процесів з метою покращення їх інформаційного забезпечення; використовувати системи автоматизованої обробки інформації для оцінювання ефективності ЗЕД підприємства; оцінювати рівень ефективності ІСУЗЕД підприємства; моделювати структури бази даних для окремих підрозділів підприємства, працювати у конкретних автоматизованих інформаційних системах, що використовуються сучасними підприємствами. впроваджувати дослідницькі роботи у ЗЕД</p>

1	2
Комунікації	<p>Після успішного закінчення навчання студент повинен бути в змозі продемонструвати здатність:</p> <ul style="list-style-type: none"> зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців; використання іноземних мов у професійної міжнародної діяльності; планувати і проводити презентації, а також обґрунтовувати і прийняти управлінські рішення з використанням інструментальних засобів; адаптувати власну модель поведінки до умов соціокультурного середовища
Автономність і відповідальність	<p>Після успішного закінчення навчання студент повинен бути в змозі продемонструвати:</p> <ul style="list-style-type: none"> здатність прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових програмних користувальницьких систем и засобів комп'ютерної техніки, а також критично аналізувати результати професійної роботи і планувати подальший розвиток; відповідальність за розвиток особистого та командного професійного знання; здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Соціально-особистісні, інструментальні, загальнонаукові та професійні компетентності, якими має оволодіти студент
(відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України)

Компетентності	Шифр компетентності
1	2
Соціально-особистісні	КСО
Інтелегентність, дотримання етичних норм поведінки	КСО.01
Відповідальність, турбота про якість роботи, що виконується	КСО.02
Чесність	КСО.03
Адаптивність і комунікабельність	КСО.04
Ініціативність, наполегливість у досягненні мети	КСО.05
Порядність	КСО.06
Організованість	КСО.07
Працездатність, здатність до самовдосконалення	КСО.08
Креативність, здатність до системного мислення	КСО.09
Дисциплінованість	КСО.10
Здатність до критики й самокритики, толерантність	КСО.11
Розуміння необхідності дотримання правил безпеки життєдіяльності та виконання вимог охорони праці	КСО.12
Екологічна грамотність	КСО.13
Орієнтація на досягнення життєвого успіху та здорового способу життя	КСО.14
Загальнонаукові	КЗН
Базові знання основ філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до естетичних цінностей та уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності	КЗН.01
Базові знання в області фундаментальної та прикладної математики та уміння їх застосовувати в науково-дослідній і професійній діяльності	КЗН.02

1	2
Базові знання науково-методичних основ і стандартів в області інформаційних технологій, уміння застосовувати їх під час розробки та інтеграції систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій	КЗН.03
Інструментальні	КІ
Здатність до дослідницької роботи	КІ.01
Здатність до роботи в команді	КІ.02
Здатність аналізувати та синтезувати науково-технічну, природничо-науково та загальнонаукову інформацію	КІ.03
Професійне володіння комп'ютером та інформаційними технологіями	КІ.04
Здатність до письмової та усної комунікації державною мовою	КІ.05
Знання англійської та інших мов	КІ.06
Загально-професійні	КЗП
Грунтовна математична підготовка, а також підготовка з теоретичних, методичних і алгоритмічних основ інформаційних технологій для використання математичного апарату під час вирішення прикладних і наукових завдань в області зовнішньоекономічної діяльності	КЗП.01
Знання стандартів, методів і засобів управління процесами життєвого циклу інформаційних систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій; володіння технологією розроблення програмного забезпечення відповідно до вимог і обмежень завдань зовнішньоекономічної діяльності	КЗП.03
Базові знання в області системних досліджень і вміння застосувати їх під час управління міжнародними проектами, прийняття рішень, а також розробки методів і систем штучного інтелекту	КЗП.04

Продовження табл. 2.2

1	2
Базові знання в області комп'ютерної інженерії в обсязі, необхідному для розуміння базових принципів організації та застосування засобів сучасних систем обробки інформації з використанням обчислювальних систем різного призначення	КЗП.05
Здатність до проектної діяльності в професійній сфері, уміння будувати і використовувати моделі для опису об'єктів і процесів в менеджменті ЗЕД	КЗП.06
Спеціалізовано-професійні	КСП
Здатність до математичного та логічного мислення, знання основних понять, ідей і методів фундаментальної математики та вміння їх використовувати під час розв'язання конкретних завдань ЗЕД	КСП.01
Знання закономірностей випадкових явищ і вміння застосовувати ймовірно-статистичні методи для вирішення професійних завдань ЗЕД	КСП.03
Знання загально-методологічних принципів побудови та застосування інформаційних систем різного призначення в завданнях організаційно-економічного управління	КСП.05
Знання принципів і правил формалізації економічних ситуацій, уміння застосовувати математичні методи обґрунтування та прийняття управлінських і технічних рішень у різних ситуаціях	КСП.08
Знання сучасних технологій та інструментальних засобів розробки прикладних програмних рішень, уміння їх застосовувати на всіх рівнях ЗЕД	КСП.11
Знання загальних принципів функціонування та експлуатації операційних систем, уміння супроводжувати системне програмне забезпечення	КСП.12
Знання сучасних теорій організації баз даних, інструментальних методів їх розробки, уміння проектувати їх для конкретних завдань ЗЕД	КСП.13
Знання технологій клієнт-серверної обробки даних, технологій створення веб-застосунків, уміння застосовувати методи та інструментальні засоби для їх розроблення	КСП.14

1	2
Знання архітектури та стандартів комунікаційних засобів і розподілених систем, уміння підтримувати і працювати в розподілених корпоративних інформаційних системах рівня підприємства	КСП.15
Знання загальних принципів і інструментальних засобів комп'ютерної графіки, уміння застосовувати їх під час використання користувальницьких програм автоматизації завдань ЗЕД	КСП.16
Знання теоретичних і практичних основ методології функціонування та експлуатації інформаційних систем, продуктів, сервісів інформаційних технологій. Здатність реалізовувати набуті знання в професійної міжнародної діяльності	КСП.18
Знання концепцій сховищ даних, їх оперативної аналітичної обробки та інтелектуального аналізу; уміння виявляти в даних раніше не відомих знань, необхідних для прийняття рішень в різних сферах ЗЕД	КСП.19
Знання методів аналізу, моделювання, реінжинірингу бізнес-процесів інформаційних систем з ціллю адаптації до існуючих бізнес-процесів в зовнішньоекономічній діяльності	КСП.20
Знання методології автоматизованого проектування складних об'єктів і систем, уміння використовувати сучасні комп'ютерні технології в проектуванні користувальницьких додатків для ЗЕД	КСП.21
Знання теоретичних основ, процесів і процедур управління міжнародними проектами з використанням стандартів РМВОК і принципів командної роботи; уміння працювати в команді та застосовувати програмні системи проектного управління	КСП.22
Знання організаційних, технічних та інших методів захисту комп'ютерної інформації; уміння їх застосовувати в процесі зовнішньоекономічної діяльності	КСП.23

1	2
Знання основ економічної теорії, підприємництва та бізнесу, уміння застосовувати їх у процесі техніко-економічного обґрунтування міжнародних проектів	КСП.24
Знання основ архітектури комп'ютерів і комп'ютерних мереж, уміння застосовувати їх в процесі обґрунтування технічного забезпечення інформаційних систем для ЗЕД	КСП.25

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Інформаційні системи та технології у зовнішньоекономічній діяльності

Тема 1. Роль інформаційних систем та технологій у зовнішньоекономічній діяльності

1.1. Розвиток комп'ютерних інформаційних систем та технологій.

Роль інформаційних систем в управлінні сучасними підприємствами та їх зовнішньоекономічної діяльністю. Реальний світ інформаційних систем. Ресурси і технології інформаційних систем. Глобальне інформаційне суспільство.

1.2. Основоположна роль інформаційних систем в управлінні підприємством.

Зростаюча цінність інформаційних технологій. Конкурентні переваги підприємств, що використовують інформаційні технології.

Значущість використання інформаційних технологій в управлінні підприємством для здійснення бізнесу на міжнародному рівні. Проблеми і шляхи розвитку інформатизації управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Тема 2. Корпоративна інформація та управління базами даних підприємства в умовах зовнішньоекономічної діяльності

2.1. Поняття інформації

Корпоративна інформація: визначення, вимоги, властивості. Економічна інформація та її класифікація. Стандартизація доступу до корпоративної інформації. Бази даних та сховища даних.

2.2. Організація і проектування баз даних (БД) КІС.

Призначення баз даних в інформаційних системах і технологіях. Класифікація БД. Ієрархічні, мережні, реляційні, багатомірні, об'єктно-орієнтовані БД. Основні етапи проектування реляційних БД. Інструментальні засоби проектування, CASE-технології. Особливості корпоративних баз даних. Розподілені БД. Огляд сучасних систем управління базами даних (СУБД) для корпоративних інформаційних систем (КІС). Критерій вибору СУБД при створенні ІС.

Тема 3. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

3.1. Сутність та види інформаційних систем управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства (ІСУЗЕД).

Загальні функції і властивості ІСУЗЕД. КІС і платформи для їх реалізації. Концепції розвитку та проектування інформаційних систем. Етапи розвитку інформаційних систем.

Поняття інформаційної системи. Мета створення управлінських інформаційних систем. Завдання інформаційних систем. Традиційні інформаційні системи та автоматизовані. Автоматизовані системи управління підприємством (стандарти MRP, MRPII, ERP, ERP II). Переваги та недоліки використання автоматизованих систем управління. Складові компоненти управлінських інформаційних систем.

3.2. Основні ресурси інформаційних систем.

Людські, апаратні, програмні, мережеві, інформаційні ресурси. Тенденції в інформаційних системах. Системи підтримки виконання операцій.

3.3. Системи управління бізнес-процесами (Business-Process Management).

Автоматизовані системи управління бізнес-процесами (Work Flow). Системи підтримки прийняття управлінських рішень (СППР). Класифікація СППР. Сутність і компоненти системи підтримки прийняття рішень в умовах ЗЕД. Технології аналітичного моделювання. Аналітичні методи та інструменти підтримки прийняття управлінських рішень. Засоби штучного інтелекту в СППР. Методи аналізу "причина наслідок", кореляційно-регресійний аналіз, аналіз тенденцій, оптимізація. Сфери використання системи підтримки прийняття рішень. Архітектура системи підтримки прийняття рішень.

3.4. Інші види інформаційних систем.

Експертні, управлінських знань, стратегічної інформації, бізнес-інформації, інтегровані інформаційні системи.

Аналітичні системи багатовимірного аналізу даних. Управляючі інформаційні системи та їх базові функції.

Тема 4. Управління процесом розроблення і впровадження ІС управління зовнішньоекономічною діяльністю

Особливості процесу розроблення і впровадження управлінських ІС в зовнішньоекономічній діяльності. Моделі управління процесом розроблення ІСУЗЕД. Технологія розроблення ІС Microsoft Solutions Framework.

Тема 5. Забезпечення роботи ІСУЗЕД в умовах розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства

5.1. Концептуальне та функціональне забезпечення ІСУЗЕД.

Математичне, алгоритмічне та лінгвістичне забезпечення ІСУЗЕД. Інформаційне та програмне забезпечення ІСУЗЕД. Технічне забезпечення ІСУЗЕД. Ергономічне забезпечення ІСУЗЕД. Організаційне, правове та методичне забезпечення ІСУЗЕД.

5.2. Технічна та програмна підтримка інформаційних систем.

Планування реалізації процесу щодо впровадження інформаційної системи на підприємстві. Забезпечення послуг підтримки функціонування інформаційних систем.

Управління організаційними змінами в процесі впровадження нових видів інформаційних технологій. Заходи щодо планування реалізації

інформаційних систем: тестування, збирання та ведення необхідної документації, навчання персоналу, організація обслуговування інформаційних систем в організації.

Концептуальна структура управління інформаційною системою в організації. Функціональна організаційна структура відділу інформаційного обслуговування.

Тема 6. Мережні та гіпертекстові технології оброблення зовнішньоекономічної інформації

6.1. Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет.

Особливості застосування локальних та регіональних інформаційних мереж в умовах зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Бізнес та Інтернет: користувачі, комунікації та співпраця, електронна комерція, інтерактивний маркетинг. Основні принципи використання Інтернет організацією з метою здійснення своєї діяльності. Створення віртуальних компаній у межах міжнародної мережі.

6.2. Сутність хмарних технологій.

Все как услуга (Everything as a Service, EaaS). Програмне забезпечення як послуга (Software as a service, SaaS). Платформа як послуга (Platform as a service, PaaS). Інфраструктура як послуга (Infrastructure as a service, IaaS). Аппаратное обеспечение как услуга (Hardware as a Service, HaaS). рабочее место как услуга (Workplace as a Service, WaaS). данные как услуга (Data as a Service, DaaS). безопасность как сервис (Security as a Service, SecaaS). Хмарні обчислення. Достоїнства і недоліки хмарних обчислень

6.3. Ключові питання управління ЗЕД у Інтранет / Екстранет.

Взаємозв'язок внутрішньої мережі підприємства із Екстранет та Інтернет. Застосування Інтранет сучасними компаніями: комунікації та співробітництво, управління бізнес-операціями. Ресурси Інтранет-технологій. Компоненти архітектури інформаційної технології Інтранет. Вартість Інтранет для сучасних компаній.

Сервіс-орієнтовані ІС. Сутність гіпертекстових технологій. Інформаційні системи і служби в Інтернеті. XML як єдина платформа інтеграції різнорідних інформаційних середовищ. Концепція XML та її реалізація.

6.4. Електронна комерція.

Варіанти вибору технологічної архітектури для електронної комерції. Застосування електронної комерції у практичній діяльності підприємства. Основні характеристики економічних моделей для електронної комерції. Взаємозв'язок електронної комерції із поведінкою споживача, бізнес-процесами та конкуренцією. Роздрібний продаж на Web-site.

Платіжні системи. Електронні платежі та безпека. Інтернет реклама. Віртуальна зайнятість.

Тема 7. Інтелектуальний аналіз даних у зовнішньоекономічній діяльності

7.1. Технологія Data Mining.

Нейронні мережі. Генетичні алгоритми. Експертні системи. Види експертних систем. Складові експертних систем. Розвиток експертних систем. Вартість експертних систем.

7.2. Системи документообігу в зовнішньоекономічній діяльності.

Системи автоматизованої підготовки звітів із зовнішньоекономічної діяльності. Панелі ключових індикаторів ефективності міжнародного бізнесу. Збалансовані системи показників зовнішньоекономічної діяльності.

Змістовий модуль 2.

Особливості використання інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності

Тема 8. Захист інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності

8.1. Методи і засоби захисту інформації в ІСУЗЕД.

Контроль введення, обробки та збереження інформації. Фізичний захист інформаційних систем. Оцінювання безпеки ІСУЗЕД. Сервіси безпеки та механізми її порушень. Шифрування даних. Засоби захисту операційних систем. Захист апаратних пристроїв. Безпека та захист комп'ютерних мереж в умовах здійснення ЗЕД. Захист від фізичного втручання, збою комп'ютерів.

8.2. Юридичне та організаційне забезпечення захисту інформації.

Захист інформації в Інтернеті. Захист особистої та комерційної таємниці. Комп'ютерна злочинність.

Тема 9. Особливості роботи з персоналом в умовах розвитку ІСУЗЕД

9.1. Вимоги до кваліфікації персоналу в умовах розвитку ІСУЗЕД.

Соціальні та етичні аспекти використання інформаційних систем. Ділова етика використання інформаційних систем. Здоров'я працівників, особиста відповідальність.

Мотивування персоналу, впровадження систем атестації кадрів та програм підвищення кваліфікації в ІТ-сфері. Соціально-психологічні особливості комунікацій в умовах розвитку ІСУЗЕД. Особистість та умови праці в інформаційних системах.

9.2. Управління людськими ресурсами.

Принципи добору спеціалістів з інформаційних систем для формування бізнес-орієнтованої організаційної структури. Управління людськими ресурсами у сфері інформаційних технологій. Кар'єра працівників відділу інформаційного обслуговування.

Тема 10. Економічне оцінювання інформаційних систем та технологій у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності

10.1. Методи визначення витрат на проектування, впровадження та експлуатацію ІСУЗЕД.

Розрахунок витрат на модернізацію ІСУЗЕД та розвиток корпоративної бази даних. Джерела отримання додаткового доходу за рахунок продажу сервісів ІСУЗЕД. Показники ефективності роботи ІСУЗЕД та методи їх розрахунку.

10.2. Аудит інформаційних систем.

Використання стандартів ITIL та COBIT з ціллю контролю якості інформаційних систем, які експлуатуються на підприємстві.

Тема 11. Застосування пакета "SAP Business Suite" для автоматизації процесу управління підприємством

11.1. Характеристика інтегрованого пакета "SAP Business Suite".

Складові елементи "SAP Business Suite". Інтегровані рішення SAP в управлінні взаємовідносинами з іноземними контрагентами (SAP Customer Relationship Management, SAP CRM).

11.2. Управління за допомогою "SAP Business Suite".

Управління ресурсами підприємства - суб'єкта ЗЕД (SAP Enterprise Resource Planning, SAP ERP). Управління життєвим циклом продукту (SAP Product Lifecycle Management, SAP PLM). Управління логістичною мережею підприємства-суб'єкта ЗЕД (SAP Supply Chain Management, SAP SCM). Управління взаємовідносинами з іноземними постачальниками (SAP Supplier Relationship Management, SAP SRM).

Тема 12. Використання модуля "Управління логістичною мережею" (SAP Supply Chain Management, SAP SCM)

Програмне рішення SAP "Управління логістичною мережею" та його основні компоненти. Управління документообігом, управління логістичною мережею, управління транспортним забезпеченням підприємства – суб'єкта ЗЕД, оптимізація бізнес-процесів SAP "Advanced Planner & Optimizer".

Тема 13. Використання на підприємстві ERP-системи (Enterprise resources planning system)

Характеристика базових елементів ERP-системи. Управління активами, фінансовими, матеріально-технічними та трудовими ресурсами в системі ERP. Використання платформи ERP для формування спільної бази іноземних клієнтів (покупців та постачальників).

Тема 14. MD Office як базова програма менеджера зовнішньоекономічної діяльності

14.1. MD Office – комплекс програм з митного законодавства України.

Нормативна база даних по митному законодавству. Український класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності.

14.2. Складові програмного комплексу MD Office.

MD Info – інформаційний модуль, MD Explorer – модуль нормативно-довідкової бази, MD Declaration – модуль для складання вантажної митної декларації, MD Form – модуль для оформлення документів. Програмний модуль МЛС, призначений для ведення митного ліцензійного складу. Робота з УКТЗЕД у системі MD Office, пошук нормативних документів, розрахунок платежів (без створення ВМД), робота з довідниками, картою інфраструктури митних органів по областях України.

Тема 15. Використання MD Declaration для створення ВМД

Призначення вантажної митної декларації (ВМД). Створення ВМД, імпорт даних із Excel файлів ВМД при створенні декларації з тестовим інвойсом на 900 товарних позицій, робота з електронним інвойсом, створення звітів за списком ВМД.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекційні	лабораторні	проведення підсумкового контролю	СРС		лекційні	практичні	проведення підсумкового контролю	СРС
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1.										
Інформаційні системи та технологій у зовнішньоекономічній діяльності										
Тема 1. Роль інформаційних систем та технологій у зовнішньоекономічній діяльності	4	1	–	–	3	6	1	–	–	4
Тема 2. Корпоративна інформація та управління базами даних підприємства в умовах зовнішньоекономічної діяльності	4	1	–	–	4	9	2	2	–	5
Тема 3. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	6	1	2	–	4	8	1	2	–	4
Тема 4. Управління процесом розроблення і впровадження ІС управління зовнішньоекономічною діяльністю	4	1	–	–	4	7	2	–	–	4
Тема 5. Забезпечення роботи ІСУЗЕД в умовах розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства	6	1	2	–	4	9	2	2	–	4

Продовження табл. 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 6. Мережні та гіпертекстові технології оброблення зовнішньоекономічної інформації	6	1	2	–	4	9	2	2	–	5
Тема 7. Інтелектуальний аналіз даних у зовнішньоекономічній діяльності	6	1	2	–	4	8	2		–	4
Разом за змістовим модулем 1	42	7	8	–	27	40	6	4	–	30
Змістовий модуль 2.										
Особливості використання інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності										
Тема 8. Захист інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності	6	1	2	–	3	7	1		–	4
Тема 9. Особливості роботи з персоналом в умовах розвитку ІСУЗЕД	6	1	2	–	3	8	2		–	5
Тема 10. Економічне оцінювання інформаційних систем та технологій у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності	6	1	–	–	5	8	2		–	5
Тема 11. Застосування пакета "SAP Business Suite" для автоматизації процесу управління підприємством	4	1	–	–	3	7	1		–	5
Тема 12. Використання модуля "Управління логістичною мережею" (SAP Supply Chain Management, SAP SCM)	6	1	–	–	5	7	1		–	5
Тема 13. Використання на підприємстві ERP-системи (Enterprise resources planning system)	7	1	1	–	5	7	1		–	5
Тема 14. MD Office як базова програма менеджера зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	–	4	10	2	2	–	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 15. Використання MD Declaration для створення ВМД	8	2	2	–	4	10	2	2	–	5
Разом за змістовим модулем 2	51	10	9	–	32	53	6	8	–	39
<i>Підготовка до екзамену</i>	10	–	–	–	10	10	–	–	–	10
<i>Передекзаменаційні консультації</i>	2	–	–	2	–	2	–	–	2	–
<i>Екзамен</i>	3	–	–	3	–	3	–	–	3	–
Усього годин за модулем	108	17	17	5	69	108	12	12	5	79

5. Теми практичних занять (для заочної форми навчання)

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для розв'язування їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Для студентів заочного навчання практичні заняття передбачають виконання лабораторних робіт, перелік яких зазначений у табл. 7.1.

6. Теми лабораторних занять

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, за якої студент під керівництвом викладача особисто проводить імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни. У ході лабораторних робіт студент набуває

професійних компетентностей та практичних навичок роботи з комп'ютерним обладнанням відповідними програмними продуктами. За результатами виконання завдання на лабораторному занятті студенти оформляють індивідуальні звіти про його виконання та захищають ці звіти перед викладачем (табл. 7.1). За рішенням викладача студентам пропонується виконати протягом семестру 8 лабораторних робіт, кожна з яких оцінюється відповідним балом за виконання і її захист.

Таблиця 7.1

Перелік тем лабораторних занять

Теми лабораторних занять	Кількість годин	Література
1	2	3
Тема 1. Використання OLE-технологій для формування електронних документів	1	Основна: [1; 3; 4; 8; 9; 13, 16]. Додаткова: [17; 18; 21; 22]. Інформаційні ресурси: [28; 33; 35 – 40]. Методичне забезпечення: [41 –50]
Тема 2. Використання гіпермедійної технології в електронних документах та організації мережних інформаційних зв'язків	1	
Тема 3. Використання технології DDE в рішенні управлінських завдань ЗЕД	1	
Тема 4. Використання технології інтелектуальних карт MindMap в організації професійної діяльності.	1	
Тема 5. Технологія формування документів у табличному редакторі	1	
Тема 6. Використання технології хмарних обчислень за допомогою сервісу Google Диск	2	
Тема 7. Використання технології CRM- систем в організації міжнародної діяльності. Вивчення пакету Ms Dynamics CRM 4.0	2	
Тема 8. Ознайомлення та використання ERP-системи 1С-Підприємство у практичній зовнішньоекономічній діяльності	2	

1	2	3
Тема 9. Вивчення комплексу програм з митного законодавства України MD Office. Український класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності.	2	
Тема 10. Складові програмного комплексу MD Office: MDInfo, MDExplorer, MDDeclaration, MDForm.	2	
Тема 11. Робота з УКТЗЕД у системі MD Office, пошук нормативних документів, розрахунок платежів, робота з довідниками, картою інфраструктури митних органів по областях України	1	
Тема 12. Використання MD Declaration для створення вантажної митної декларації (ВМД)	1	
Всього годин	17	

Примітка: у зв'язку з безперервним розвитком сучасних інформаційних систем і технологій перелік й зміст лабораторних робіт можуть змінюватися.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 69 % (74 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни

(108 годин), для заочної форми навчання відповідно – 78 % (84 години). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних та лабораторних занять; захист лабораторних робіт; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; розроблення інтелектуальних карт за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового екзамену.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань впровадження та використання комп'ютерних інформаційних систем та технологій, статистичними матеріалами. Основний зміст самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни полягає в розробці інтелектуальних карт (або ментальних карт) та презентації (18 – 20 слайдів) по заданій тематиці, перелік яких наведено в табл. 7.1.

Для виконання самостійної роботи допустимо (навіть буде заохочуватися) використання найсучасніших джерел інформації в галузі інформаційних систем і технологій, які офіційно опубліковані у відкритій пресі. Протягом семестру кожен студент повинен виконати дві на вибір роботи (для 1 і 2 модульних контролів) загальним обсягом 12 годин.

В результаті виконання самостійної роботи необхідно представити:

- 1) ментальну карту в роздрукованому паперовому варіанті;
- 2) електронну версію презентації, виконану в Ms PowerPoint

Таблиця 7.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

№ п/п	Завдання для самостійної роботи	Література	Кількість годин	Форма контролю
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1.				
Інформаційні системи та технологій у зовнішньоекономічній діяльності				
1	Роль інформаційних систем в управлінні сучасними підприємствами та їх зовнішньоекономічній діяльності. Реальний світ інформаційних систем. Ресурси і технології інформаційних систем	основна: [2 – 5; 9]; додаткова: [20]; інформаційні ресурси: [31; 33; 35 – 37]	6	МК* і презентація
2	Глобальне інформаційне суспільство. Основоположна роль інформаційних систем в управлінні підприємством. Зростаюча цінність інформаційних технологій. Конкурентні переваги підприємств, що використовують інформаційні технології		6	МК* і презентація
3	Значущість використання інформаційних технологій в управлінні підприємством для здійснення бізнесу на міжнародному рівні. Проблеми і шляхи розвитку інформатизації управління ЗЕД		6	МК* і презентація
4	Корпоративна інформація: визначення, вимоги, властивості. Економічна інформація та її класифікація. Бази даних та сховища даних. Організація і проектування баз даних (БД) ІС. Призначення баз даних в інформаційних системах і технологіях. Класифікація БД. Ієрархічні, мережні, реляційні, багатомірні, об'єктно-орієнтовані БД	основна: [3; 6 – 9; 12; 16]; додаткова: [22]; інформаційні ресурси [31; 33; 35 – 37]	6	МК* і презентація
5	Основні етапи проектування реляційних БД. Інструментальні засоби проектування, CASE-технології. Особливості корпоративних баз даних. Розподілені БД. Стандартизація доступу до корпоративної інформації. Огляд сучасних систем управління базами даних (СУБД) для корпоративних інформаційних систем (КІС). Критерій вибору СУБД при створенні ІС		6	МК* і презентація

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
6	Сутність та види інформаційних систем управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства (ІСУЗЕД). Загальні функції і властивості ІСУЗЕД. КІС і платформи для їх реалізації. Концепції розвитку та проектування інформаційних систем. Етапи розвитку інформаційних систем	основна: [7; 9; 12; 13 – 16]; додаткова: [20; 22]; інфор- маційні ресурси: [28; 31; 34; 35; 40]	6	МК* і презентация
7	Поняття інформаційної системи. Мета створення управлінських інформаційних систем. Завдання інформаційних систем. Традиційні інформаційні системи та автоматизовані		6	МК* і презентация
8	Автоматизовані системи управління підприємством (стандарти MRP, MRPII, ERP, ERP II). Переваги та недоліки використання автоматизованих систем управління. Складові компоненти управлінських інформаційних систем		6	МК* і презентация
9	Основні ресурси інформаційних систем: людські, апаратні, програмні, мережеві, інформаційні. Тенденції в інформаційних системах. Системи підтримки виконання операцій		6	МК* і презентация
10	Системи управління бізнес-процесами (Business-Process Management). Автоматизовані системи управління бізнес-процесами (Work Flow)		6	МК* і презентация
11	Системи підтримки прийняття управлінських рішень (СППР). Класифікація СППР. Сутність і компоненти системи підтримки прийняття рішень в умовах ЗЕД		6	МК* і презентация
12	Технології аналітичного моделювання. Аналітичні методи та інструменти підтримки прийняття управлінських рішень		6	МК* і презентация
13	Засоби штучного інтелекту в СППР. Методи аналізу "причина наслідок", кореляційно-регресійний аналіз, аналіз тенденцій, оптимізація		6	МК* і презентация
14	Інші види інформаційних систем: експертні, управлінських знань, стратегічної інформації, бізнес-інформації, інтегровані інформаційні системи		6	МК* і презентация
15	Аналітичні системи багатовимірного аналізу даних. Управляючі інформаційні системи та їх базові функції		6	МК* і презентация

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
16	Особливості процесу розроблення і впровадження управлінських ІС в зовнішньоекономічній діяльності. Моделі управління процесом розроблення ІСУЗЕД. Технологія розроблення ІС Microsoft Solutions Framework	основна: [9; 15; 16]; додаткова [20; 22]; інформаційні ресурси: [31]	6	МК* і презентація
17	Концептуальне та функціональне забезпечення ІСУЗЕД. Математичне, алгоритмічне та лінгвістичне забезпечення ІСУЗЕД. Інформаційне та програмне забезпечення ІСУЗЕД. Технічне забезпечення ІСУЗЕД. Ергономічне забезпечення ІСУЗЕД. Організаційне, правове та методичне забезпечення ІСУЗЕД		6	МК* і презентація
18	Планування реалізації процесу щодо впровадження інформаційної системи на підприємстві. Технічна та програмна підтримка інформаційних систем. Забезпечення послуг підтримки функціонування інформаційних систем	основна: [4; 9; 16]; додаткова: [20; 22]; інформаційні ресурси [31; 32]	6	МК* і презентація
19	Управління організаційними змінами в процесі впровадження нових видів інформаційних технологій. Заходи щодо планування реалізації інформаційних систем: тестування, збирання та ведення необхідної документації, навчання персоналу, організація обслуговування інформаційних систем в організації. Концептуальна структура управління інформаційною системою в організації. Функціональна організаційна структура відділу інформаційного обслуговування		6	МК* і презентація
20	Інформаційні ресурси глобальної мережі Інтернет. Особливості застосування локальних та регіональних інформаційних мереж в умовах зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Бізнес та Інтернет. Створення віртуальних компаній у межах міжнародної мережі	основна: [4; 9; 16]	6	МК* і презентація

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
21	Ключові питання управління ЗЕД у Інтранет / Екстранет. Взаємозв'язок внутрішньої мережі підприємства із Екстранет та Інтернет. Застосування Інтранет сучасними компаніями: комунікації та співробітництво, управління бізнес-операціями. Ресурси Інтранет-технологій. Компоненти архітектури інформаційної технології Інтранет. Вартість Інтранет для сучасних компаній	основна: [4; 9; 16]; додаткова [22];	6	МК* і презентація
22	Сутність хмарних технологій. Програмне забезпечення як послуга (SaaS). платформа як послуга (PaaS). Інфраструктура як послуга (IaaS). Хмарні обчислення	інформаційні ресурси: [31; 33]	6	МК* і презентація
23	Сервіс-орієнтовані ІС. Сутність гіпертекстових технологій. Інформаційні системи і служби в Інтернеті. XML як єдина платформа інтеграції різнорідних інформаційних середовищ. Концепція XML та її реалізація		6	МК* і презентація
24	Електронна комерція. Варіанти вибору технологічної архітектури для електронної комерції. Застосування електронної комерції у практичній діяльності підприємства. Основні характеристики економічних моделей для електронної комерції. Взаємозв'язок електронної комерції із поведінкою споживача, бізнес-процесами та конкуренцією. Роздрібний продаж на Web-site	основна: [4; 9; 16]; додаткова [20]; інформаційні ресурси: [31; 33]	6	МК* і презентація
25	Платіжні системи. Електронні платежі та безпека. Інтернет реклама. Віртуальна зайнятість		6	МК* і презентація
26	Технологія Data Mining. Нейронні мережі. Генетичні алгоритми. Експертні системи. Види експертних систем. Складові експертних систем. Розвиток експертних систем. Вартість експертних систем	основна: [4; 9; 16]; додаткова: [23];	6	МК* і презентація
27	Системи документообігу в зовнішньоекономічній діяльності. Системи автоматизованої підготовки звітів із зовнішньоекономічної діяльності. Панелі ключових індикаторів ефективності міжнародного бізнесу. Збалансовані системи показників зовнішньоекономічної діяльності	інформаційні ресурси [29 – 31]	6	МК* і презентація

1	2	3	4	5
Змістовий модуль 2. Особливості використання інформаційних систем у зовнішньоекономічній діяльності				
28	Методи і засоби захисту інформації в ІСУЗЕД. Контроль введення, обробки та збереження інформації. Фізичний захист інформаційних систем. Оцінювання безпеки ІСУЗЕД	основна: [10; 11; 16];	6	МК* і презентація
29	Сервіси безпеки та механізми її порушень. Шифрування даних. Засоби захисту операційних систем. Захист апаратних пристроїв. Безпека та захист комп'ютерних мереж в умовах здійснення ЗЕД. Захист від фізичного втручання, збою комп'ютерів	додаткова: [20; 22]; інформаційні ресурси [29; 30; 34]	6	МК* і презентація
30	Юридичне та організаційне забезпечення захисту інформації. Захист інформації в Інтернеті. Захист особистої та комерційної таємниці. Комп'ютерна злочинність		6	МК* і презентація
31	Вимоги до кваліфікації персоналу в умовах розвитку ІСУЗЕД. Соціальні та етичні аспекти використання інформаційних систем. Ділова етика використання інформаційних систем. Здоров'я працівників, особиста відповідальність	основна: [2; 3; 6; 7; 20];	6	МК* і презентація
32	Мотивування персоналу, впровадження систем атестації кадрів та програм підвищення кваліфікації в ІТ-сфері. Соціально-психологічні особливості комунікацій в умовах розвитку ІСУЗЕД. Особистість та умови праці в інформаційних системах	додаткова: [22]; інформаційні ресурси [29; 30]	6	МК* і презентація
33	Принципи добору спеціалістів з інформаційних систем для формування бізнес-орієнтованої організаційної структури. Управління людськими ресурсами у сфері інформаційних технологій. Кар'єра працівників відділу інформаційного обслуговування		6	МК* і презентація

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
34	Методи визначення витрат на проектування, впровадження та експлуатацію ІСУЗЕД. Розрахунок витрат на модернізацію ІСУЗЕД та розвиток корпоративної бази даних. Джерела отримання додаткового доходу за рахунок продажу сервісів ІСУЗЕД	основна: [4; 7; 9; 16]; додаткова: [20; 22]; інформаційні ресурси: [31; 32].	6	МК* і презентація
35	Показники ефективності роботи ІСУЗЕД та методи їх розрахунку		6	МК* і презентація
36	Аудит інформаційних систем. Використання стандартів ITIL та COBIT з ціллю контролю якості інформаційних систем, які експлуатуються на підприємстві		6	МК* і презентація
37	Характеристика інтегрованого пакета "SAP Business Suite". Складові елементи "SAP Business Suite". Інтегровані рішення SAP в управлінні взаємовідносинами з іноземними контрагентами (SAP Customer Relationship Management, SAP CRM)	основна: [4; 5; 15; 16]; додаткова: [22]; інформаційні ресурси: [31; 32]	6	МК* і презентація
38	Управління ресурсами підприємства- суб'єкта ЗЕД (SAP Enterprise Resource Planning, SAP ERP)		6	МК* і презентація
39	Управління життєвим циклом продукту (SAP Product Lifecycle Management, SAP PLM)		6	МК* і презентація
40	Управління логістичною мережею підприємства- суб'єкта ЗЕД (SAP Supply Chain Management, SAP SCM)		6	МК* і презентація
41	Управління взаємовідносинами з іноземними постачальниками (SAP Supplier Relationship Management, SAP SRM)		6	МК* і презентація
42	Програмне рішення SAP "Управління логістичною мережею" та його основні компоненти	основна: [15; 16]; додаткова: [22]; інформаційні ресурси: [31; 32]	6	МК* і презентація
43	Управління документообігом, управління логістичною мережею, управління транспортним забезпеченням підприємства - суб'єкта ЗЕД, оптимізація бізнес-процесів SAP "Advanced Planner & Optimizer"		6	МК* і презентація

Закінчення табл. 7.1

1	2	3	4	5
44	Характеристика базових елементів ERP-системи. Управління активами, фінансовими, матеріально-технічними та трудовими ресурсами в системі ERP. Використання платформи ERP для формування спільної бази іноземних клієнтів (покупців та постачальників)	основна: [5; 9]; дода- това: [22]; інфор- маційні ресурси: [31; 32]	6	МК* і презен- тація
45	MD Office – комплекс програм з митного законодавства України. Нормативна база даних по митному законодавству	основна: [2]; інфор- маційні: ресурси: [28; 35; 39]	6	МК* і презен- тація
46	Український класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності		6	МК* і презен- тація
47	Складові програмного комплексу MD Office: MD Info		6	МК* і презен- тація
48	Складові програмного комплексу MD Office: MD Explorer		6	МК* і презен- тація
49	Складові програмного комплексу MD Office: MD Declaration		6	МК* і презен- тація
50	Складові програмного комплексу MD Office: MD Form	основна: [2]; інфор- маційні: ресурси: [28; 35; 39]]	6	МК* і презен- тація
51	Робота з УКТЗЕД у системі MD Office, пошук нормативних документів, розрахунків платежів (без створення ВМД), робота з довідниками, картою інфраструктури митних органів по областях України		6	МК* і презен- тація
52	Призначення вантажної митної декларації (ВМД). Створення ВМД	основна: [2]; інфор- маційні: ресурси: [28; 35; 39]	6	МК* і презен- тація
53	Імпорт даних із Excel файлів ВМД при створенні декларації з тестовим інвойсом на 900 товарних позицій, робота з електронним інвойсом, створення звітів за списком ВМД		6	МК* і презен- тація

* – роздрукована ментальна карта за обраною темою

7.1. Контрольні запитання для самодіагностики

1. Що таке інформаційна система (ІС)?
2. Як можна класифікувати інформаційні системи?
3. Яке місце ІС в контурі управління підприємством?
4. Наведіть структуру АІС.
5. Основні ресурси і технології інформаційних систем.
6. Сутність автоматизованої системи управління.
7. Дайте визначення поняття інформації та економічної інформації.
8. Назвіть особливості економічної інформації.
9. Визначте структуру економічної інформації.
10. Наведіть класифікацію економічної інформації.
11. Дайте характеристику ринку електронної інформації.
12. Яке призначення мають інформаційні системи управління персоналом?
13. Що таке фінансові та бухгалтерські інформаційні системи?
14. Наведіть приклади систем класифікації та кодування інформації у ЗЕД.
15. Поясніть поняття бази даних та СУБД.
16. Дайте характеристику різним типам баз даних на світовому ринку.
17. Розкрийте поняття логічної організації даних.
18. Розкрийте основні поняття реляційної моделі даних.
19. Розкрийте сутність розподілених БД
20. Що таке інформаційно-логічна модель (ІЛМ), інформаційний об'єкт, структурний зв'язок?
21. Розкрийте сутність поняття "інформаційна технологія".
22. Дайте характеристику інформаційних технологій в умовах централізованої та децентралізованої обробки даних.
23. Дайте характеристику інформаційних технологій робочого столу.
24. Розкрийте сутність OLE-технології.
25. Сформулюйте характерні риси технології OLAP та технології OLTP.

26. Визначте сутність гіпертекстової та мультимедійної технології.
27. Наведіть характеристики основних мережевих ІТ.
28. Розкрийте склад забезпечуючих складових ІС.
29. Дайте визначення складових ІС.
30. Розкрийте сутність і компоненти системи підтримки прийняття рішень (СППР).
31. Розкрийте сутність статистичних методів аналізу в сфері використання СППР.
32. Дайте характеристику експертним системам (ЕС).
33. Наведіть структуру ЕС.
34. Що таке корпоративні інформаційні системи?
35. Пояснити сутність стандартів MRP, MRPII.
36. Пояснити сутність стандартів ERP, ERP II.
37. Як забезпечується захист інформації в ІС?
38. Перечислити існуючі методи і засоби захисту інформації в ІСУЗЕД?
39. Пояснити сутність методів оцінювання інформаційних систем.
40. Вказати основні принципи використання стандартів ITIL та COBIT для контролю якості інформаційних систем та технологій.
41. Дайте характеристику інтегрованого пакета "SAP Business Suite".
42. Дайте характеристику пакету управління взаємовідносинами з іноземними контрагентами (SAP Customer Relationship Management, SAP CRM)
43. Дайте характеристику пакету управління ресурсами підприємства- суб'єкта ЗЕД (SAP Enterprise Resource Planning, SAP ERP)
44. Дайте характеристику пакету управління життєвим циклом продукту (SAP Product Lifecycle Management, SAP PLM).
45. Дайте характеристику пакету управління логістичною мережею підприємства-суб'єкта ЗЕД (SAP Supply Chain Management, SAP SCM)
46. Дайте характеристику пакету управління взаємовідносинами з іноземними постачальниками (SAP Supplier Relationship Management, SAP SRM).

47. Дайте характеристику комплексу програм з митного законодавства України MD Office.
48. Перелічити основні функції програми MD Office Expert.
49. Для чого призначені довідники в програмі з митного законодавства України MD Office?
50. Перелічити основні призначення вантажної митної декларації (ВМД) у програмі MD Office.
51. Визначте сутність Українського класифікатору товарів зовнішньоекономічної діяльності УКТЗЕД.
52. Перелічити основні призначення складових програмного комплексу MD Office: MD Info, MD Explorer, MD Declaration, MD Form.
53. Поясніть сутність роботи у програмі MD Info.
54. Поясніть сутність роботи у програмі MD Explorer
55. Поясніть сутність роботи у програмі MD Declaration
56. Поясніть сутність роботи у програмі MD Form
57. Поясніть сутність роботи з модулем МЛС для ведення митного ліцензійного складу.
58. Розкрийте технологію електронної торгівлі.
59. Перелічити основні правила дотримання безпеки в Internet.
60. Як забезпечується безпека електронних платежів в Internet?.
61. Вказати основні види і способи реклами і просування товару в Internet.
62. Перелічити основні інструменти здійснення електронних комунікацій.
63. Перелічити основи ділової етики використання інформаційних систем.

8. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту лабораторних робіт.

Індивідуально-консультативна робота проводиться у вигляді:

- 1) індивідуальних консультацій (запитання – відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни);
 - 2) групових консультацій (розгляд основних деталей виконання лабораторних робіт, практики впровадження та використання нових методів та методик у рішення економічних завдань);
 - 3) індивідуальних консультацій (розгляд практичних питань стосовно тем навчальної дисципліни);
 - 4) індивідуального захисту лабораторних та індивідуальних завдань;
 - 5) підготовки рефератів для виступу на науковій конференції.
- Для поглибленого вивчення дисципліни студентам може бути запропоноване підготовка та виступ з доповіддю за обраною темою.

Тематика доповідей

1. Історія розвитку інформаційних систем управління зовнішньоекономічною діяльністю.
2. Промислові стандарти ІС. ІС класу ERP, MRP, CRM.
3. ІС організаційного управління.
4. Програмне забезпечення інформаційних систем управління зовнішньоекономічною діяльністю.
5. Основні поняття й принципи Інтернет/Інтранет-технологій.
6. Загальнодоступні й комерційні пошукові служби й системи в Інтернет.
7. Інтернет-технології в бізнесі й бізнес в Інтернет.
8. Принципи електронного обміну комерційними та фінансовими даними.
9. Рекламна діяльність у мережі Інтернет.
10. Розміщення й розсилання реклами в Інтернет.
11. Маркетингові дослідження в Інтернет.
12. Електронна комерція. Способи просування товарів і послуг у мережі.
13. Вплив сучасних інформаційних і телекомунікаційних мереж в управління зовнішньоекономічною діяльністю.

14. Сучасні КІС, призначення, властивості.
15. КІС й Інтернет-технології.
16. Світовий ринок корпоративних інформаційних систем.
17. ERP, MRP, CRM системи.
18. Сучасні програмні пакети управління зовнішньоекономічною діяльністю.
19. Організація та проектування баз даних (БД) для ІС.
20. CASE-технології та їх застосування в проектуванні баз даних.
21. Географічні інформаційні системи: визначення, призначення й області застосування.
22. Можливості ГІС у рішеннях проблем управління зовнішньоекономічною діяльністю.
23. Особливості фінансових систем підтримки прийняття рішень.
24. Особливості використання інформаційної системи MD Office на підприємствах різних форм власності та обсягів виробництва для проведення зовнішньоекономічної діяльності.
25. Методи та засоби захисту інформації в автоматизованих інформаційних системах.
26. Юридичні аспекти захисту інформації.
27. Ідентифікація й аутентифікація користувачів АІС.
28. Криптографічні методи захисту інформації.
29. Аналіз і класифікація віддалених атак на комп'ютерні мережі.

9. Методи навчання

При викладанні дисципліни "Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю" для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, ділові та рольові ігри, кейс-метод.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни наведено в табл. 9.1.

Таблиця 9.1

**Розподіл форм та методів активізації навчання за темами
навчальної дисципліни**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
Тема 1. Роль інформаційних систем та технологій у зовнішньоекономічній діяльності	Проблемна лекція на тему: "Сучасний стан і тенденції розвитку інформаційних систем зовнішньоекономічній діяльності в Україні"

Продовження табл. 9.1

1	2
Тема 2. Корпоративна інформація та управління базами даних підприємства в умовах зовнішньоекономічній діяльності	Семінар-дискусія: "Області використання клієнт-серверних інформаційних систем"
Тема 3. Інформаційні системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	Обговорення презентації з використання сучасних інформаційно-комунікаційних систем
Тема 4. Управління процесом розроблення і впровадження ІС управління зовнішньоекономічною діяльністю	Семінар-дискусія: "Використання сучасних мультимедійних ресурсів в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю"
Тема 5. Забезпечення роботи ІСУЗЕД в умовах розвитку зовнішньоекономічній діяльності підприємства	Міні-лекція: "Новітні інформаційні технології у системах управління зовнішньоекономічною діяльністю"
Тема 6. Мережні та гіпертекстові технології оброблення зовнішньоекономічній інформації	Обговорення презентації на тему: "Вплив гіпертекстових і мережних технологій на інтеграційні процеси програмних систем"
Тема 7. Інтелектуальний аналіз	Робота в малих групах: обговорення

даних у зовнішньоекономічній діяльності	ефективності й функціональності використання програмних пакетів в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю
Тема 8. Захист інформаційних ресурсів у зовнішньоекономічній діяльності	Ділова гра: інсценувати процеси шпигунства і кібератак на інформаційні ресурси підприємства Семінар-дискусія: "Практичне використання існуючих методів забезпечення безпеки інформації й інформаційних систем"

Закінчення табл. 9.1

1	2
Тема 9 Особливості роботи з персоналом в умовах розвитку ІСУЗЕД	Робота в малих групах: Оцінити і надати приклади користі навчання та підвищення кваліфікації персоналу підприємства
Тема 10. Економічне оцінювання інформаційних систем та технологій у менеджменті зовнішньоекономічної діяльності	Міні-лекція: "Використання міжнародних стандартів для контролю та управління якістю інформаційних систем на підприємстві"
Тема 11. Застосування пакета "SAP Business Suite" для автоматизації процесу управління підприємством	Проблемні лекція: "Сучасний стан й перспективи розвитку ERP систем"
Тема 12. Використання модуля "Управління логістичною мережею" (SAP Supply Chain Management, SAP SCM)	Міні-лекція: "Практичне використання програмного додатка SAP Supply Chain Management, SAP SCM"
Тема 13. Використання на підприємстві ERP-системи (Enterprise resources planning	Міні-лекція: "Практичне використання програми 1С"

system)	
Тема 14. MD Office як базова програма менеджера зовнішньоекономічної діяльності	Міні-лекція: "Практичне використання програмного комплексу MD Office"
Тема 15. Використання MD Declaration для створення ВМД	Робота в малих групах: "Створення вантажної митної декларації (ВМД)" за допомогою програми MD Declaration

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Лекції проблемного характеру спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку потрібно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені запитання, а висвітлювати лекційний матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використовувати при розв'язанні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження.

На початку проведення міні-лекції за вказаними раніше темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані в плані лекцій, але викладаються вони стисло. Лекційне заняття, проведене в такий спосіб, пробуджує у студента активність та увагу при сприйнятті матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він одержав від викладача.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або лабораторні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 чоловік і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри — форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Кейс-метод — метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

10. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної

дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С.Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях;

активна участь у виконанні практичних завдань;

активна участь у дискусії та презентації матеріалу на лабораторних заняттях;

захист індивідуального самостійного завдання;

перевірка есе за заданою тематикою;

проведення поточного тестування;

проведення письмової контрольної роботи;

експрес-опитування;

проведення диктанту за лекційним матеріалом.

Модульний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться у формі захисту самостійної роботи, і включає роздруковану ментальну карту, яка виконана по обраної темі, на якій зображений зміст та логічна схема взаємозв'язків по вивчаємому питанню.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену. **Семестрові екзамени** – форма оцінки підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час лабораторних занять та виконання індивідуальних самостійних завдань проводиться за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

програмна інструментальна правильність виконання лабораторних завдань.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання є:

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;
якість і чіткість викладення міркувань;
логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;
самостійність виконання роботи;
грамотність подачі матеріалу;
використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;
оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей (див. табл. 2.2).

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами. Кожен екзаменаційний білет складається із 3 практичних ситуацій, які передбачають вирішення професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Екзаменаційний білет включає одне стереотипне, одне діагностичне та одне евристичне завдання, які оцінюються відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент **не може бути допущений** до складання екзамену, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впро-

довж семестру, в сумі не досягла 60 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній *графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності"*.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: *"60 і більше балів – зараховано"*, *"59 і менше балів – не зараховано"* та заноситься у залікову *"Відомість обліку успішності"* навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Зразок екзаменаційного білета

Форма № Н-5.05

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Освітньо-кваліфікаційний рівень "магістр"
Галузь знань: 0306 "Менеджмент і адміністрування"

Спеціальність 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності"

Навчальна дисципліна: "Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю"

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 – 27

Відкрити хмарний сервіс Google

Для доступу на сервіс Google Диск використати

Login: надається викладачем

Password: надається викладачем

Завдання 1 (евристичне). Розробити форму документа за допомогою технології хмарних обчислень, в якому відобразити наступні реквізити (кількість значень цих реквізитів, які підставляються з хмарної таблиці, не обмежена):

Квитанція № __, Дата ____, Назва фірми постачальника, банківські реквізити, юридична адреса, Назва фірми покупця, банківські реквізити, юридична адреса, артикул товару, назва товару, ціна, кількість, сума

Завдання 2 (діагностичне). Перевірити достовірність лінійних штрих-кодів, використовуючи інструменти "Таблиця" і "Форма" сервісу Google Диск:

3	8	0	5	6	7	8	9	3	4	6	7
3	8	3	4	1	6	4	8	2	7	3	8
3	8	5	5	1	7	4	8	2	7	3	8
4	4	0	6	2	8	4	8	2	7	3	8

Завдання 3 (стереотипне). Побудувати ментальну карту на задану проблемну тему:

Платіжні системи. Електронні платежі та безпека. Інтернет реклама. Віртуальна зайнятість.

Відповіді зберегти в окремій папці в Google Диск, яку назвати "номер екзаменаційного білета", наприклад, 1-12

Затверджено на засіданні

кафедри економіки підприємства та менеджменту ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Протокол № ___ від " ___ " _____ 20 ___ р.

Зав. кафедри _____ Екзаменатор _____
(підпис) (підпис)

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для розв'язання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх розв'язання оцінюються відокремлено один від одного.

Екзаменаційний білет складається з трьох завдань:

завдання 1 (евристичне) перевіряє навички обґрунтування та використання теоретичних знань для потреб практики;

завдання 2 (діагностичне) перевіряє вміння і навички використання практичних знань у зовнішньоекономічній діяльності

завдання 3 (стереотипне) перевіряє практичні навички в розробленні інтелектуальних карт для заданої предметної області

Завдання 1 оцінюється від 0 до 20 балів відповідно до такої шкали (табл. 10.1):

Таблиця 10.1

Критерії оцінювання для "Завдання 1"

Бал	Критерії
20	Завдання виконано в повному обсязі й задовольняє встановленим в завданні вимогам. Функціональність форми підтверджується для будь-якої кількості нових реквізитів
16	Завдання виконано. Форма розроблена, але одна з її функціональних можливостей реалізована з порушенням вимог, вказаних в завданні
12	Завдання в основному виконано, але допущені не суттєві помилки, які не надають суттєвого впливу на повноту та змістовність відповіді

8	Завдання виконано, але не в повному обсязі, підстановка деяких реквізитів не виконується
4	Завдання не виконано. Форма документа розроблена, але автоматично не заповнюється
2	Завдання не виконано. Форма документа розроблена не повністю. Хмарна таблиця заповнена частково
0	Завдання не виконано. Форма документа не розроблена. Хмарна таблиця не заповнена

Завдання 2 оцінюється від 0 до 10 балів відповідно до наступної шкали (табл. 10.2):

Таблиця 10.2

Критерії оцінювання для "Завдання 2"

Бал	Критерії
10	Завдання виконано в повному обсязі й. Реалізований алгоритм працює для будь-яких штрих-кодів
6	Завдання виконано, але одна з функціональних можливостей алгоритму не реалізована
2	Завдання не виконано. Розроблений алгоритм не працює
0	Завдання не виконано. Алгоритм перевірки штрих-коду не розроблений

Завдання 3 оцінюється від 0 до 10 балів відповідно до наступної шкали (табл. 10.3).

Таблиця 10.3

Критерії оцінювання для "Завдання 3"

Бал	Критерії
-----	----------

10	Розроблена функціональна, технологічно правильно побудована інтелектуальна карта, що відповідає опису об'єкта та основним вимогам технології ментальних карт, продемонстровано чітке володіння спеціальним програмним інструментом для виконання конкретних практичних завдань зовнішньоекономічної діяльності
6	Завдання виконано, але виявлено недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання й використати програмні інструменти для розв'язання практичних задач
2	Завдання виконано часткове, виявлено невміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач. Розроблена карта не функціональна
0	Завдання не виконане, або відповідь цілком не відповідає поставленому питанню

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів ведеться за видами занять, які згідно з робочою програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та лабораторні заняття. Перевірка та оцінювання знань може проводитися такими методами:

1. Оцінювання знань студентів під час лабораторних занять.
2. Виконання індивідуальних робіт.
3. Проведення підсумкового контролю.

Під час лекційних і лабораторних занять та виконанні індивідуальних робіт оцінювання знань студентів ведеться за 100-бальною накопичувальною системою оцінки знань та вмінь студентів, враховуючи такі критерії:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теоретичних та методологічних

проблем навчальної дисципліни;

2) ступінь засвоєння розглянутого матеріалу навчальної дисципліни;

3) вивчення рекомендованої літератури та сучасної літератури з питань, які розглядаються;

4) вміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків під час виконання індивідуальних завдань та завдань, що розглядаються аудиторією;

5) рівень логіки, структури, стиля викладання матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, робити узагальнення та висновки.

В індивідуальних роботах оцінюється якість, самостійність, та своєчасність виконання завдання. Якщо будь-яка з вимог не буде виконана, оцінка знижується.

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання з навчальної дисципліни "Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю" за спеціальністю 8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" наведена в табл. 11.1.

Метод контролю – лекції:

Оцінка 1 бал Оцінка 1 бал виставляється студенту за присутність на лекції (2-х полупарах) та активну участь у її роботі.

Оцінка 0,5 балів виставляється студенту за присутність на лекції (1-ї полупарі) та активну участь у її роботі.

Оцінка 0 балів виставляється студенту за відсутність на лекції (2-х полупарах).

Метод контролю – лабораторні заняття:

Оцінка 2 бали виставляється студенту за присутність на лабораторних заняттях і продуктивну роботу над виконанням персональної лабораторної роботи.

Оцінка 1,5 бали виставляється студенту за присутність на лабораторних заняттях (1 полупару) і продуктивну роботу над виконанням персональної лабораторної роботи.

Оцінка 1 бал виставляється студенту за присутність на лабораторних заняттях, але не активно працювали над виконанням персональної лабораторної роботи.

Оцінка 0 балів виставляється студенту за відсутність на лабораторних заняттях.

Метод контролю – захист лабораторних робіт:

Оцінка 3 бали виставляється студенту за захист лабораторної роботи, яка виконана особисто и захищається своєчасно. При цьому студент дає абсолютно правильні відповіді на 100 % запитань. Теоретичне запитання розкрито повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. При виконанні лабораторних завдань студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою. Лабораторні завдання виконані як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані.

Оцінка 2,5 бали виставляється студенту за захист лабораторної роботи, яка виконана особисто и захищається своєчасно. При цьому студент дає правильні відповіді на 50 % запитань. При виконанні лабораторних завдань студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою. Лабораторні завдання виконані з використанням типового алгоритму. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота захищається не у встановлені терміни.

Оцінка 2 бали виставляється студенту за захист лабораторної роботи, яка виконана особисто и захищається своєчасно. При цьому студент дає правильні відповіді на 10 % запитань. При виконанні лабораторних завдань студент формально застосовує методичний навчального матеріал, передбачені навчальною програмою. Лабораторні завдання виконані, але без аргументованими та обґрунтованими висновками. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота захищається не у встановлені терміни.

Оцінка 1,5 бали виставляється студенту за захист лабораторної роботи, яка виконана формально. При цьому студент не дає відповіді на 100 % запитань. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота захищається не у встановлені терміни.

Оцінка 0 балів виставляється студенту за невиконану і не захищену лабораторно роботу.

Таблиця 11.1

**Система оцінювання рівня сформованості
професійних компетентностей**

	Тижні	1-2	3-4	5-6	7-8	модуль 1	9-10	11-12	13-14	15-16	модуль 2	Всього, балів
Методи контролю	Лекції	1	1	1	1	4	1	1	1	1	4	8
	Лабораторні заняття	2	2	2	2	8	2	2	2	2	8	16
	Захист лабораторних робіт	3	3	3	3	12	3	3	3	3	12	24
	СРС (індивідуальні роботи)				6	6				6	6	12
	РАЗОМ, балів					30					30	60
	Екзамен											40
РАЗОМ балів												100

Оцінка 2 бали виставляється студенту за захист лабораторної роботи, яка виконана особисто и захищається своєчасно. Однак при виконанні лабораторних завдань студент припускається незначних неточностей. Студент дає правильні відповіді на запитання. Теоретичне запитання розкрито повністю, на основі програмного та додаткового матеріалу зроблено висновки й узагальнення. При захисті лабораторних завдань студент припускається окремих неточностей.

Оцінка 1 бал виставляється студенту за захист лабораторної роботи, яка виконана особисто и захищається своєчасно. Однак теоретичне запитання студентом розкрито неповно, допущено суттєві або помітні помилки. При виконанні лабораторних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускається декілька помилок.

Оцінка 0 балів. Теоретичне запитання студентом зовсім не розкрито. Виконати лабораторні завдання не може, стикається зі значними труднощами при використанні програмних продуктів.

За несвоєчасний захист і виконання лабораторної роботи знижується оцінка на 0,5 бали.

Метод контролю – СРС (індивідуальна робота – розробка ментальної карти):

Оцінка 6 балів виставляється студенту за абсолютно правильні технологію використання програмного продукту і повне розкриття змісту обраної теми. Теоретичні та практичні знання та вміння підтверджені повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу. Висновки до обраної теми самостійної роботи аргументовані та обґрунтовані.

Оцінка 5 балів виставляється студенту за 80 – 90 % правильну техніку використання програмного продукту і недостатньо повне розкриття змісту обраної теми. Теоретичні та практичні знання та вміння підтверджені студентом, припускається декілька окремих несуттєвих помилок. Теоретичне запитання розкрито повністю, однак програмний матеріал викладено з незначними помилками або без узагальнень.

Оцінка 4 балів виставляється студенту за 70 – 80 % правильну техніку використання програмного продукту і недостатньо повне розкриття змісту обраної теми, теоретичне запитання розкрито повністю, проте при викладенні програмного матеріалу допущені незначні помилки. Практична складова відповіді має декілька несуттєвих помилок.

Оцінка 3 балів виставляється студенту за 60 –70% правильну техніку використання програмного продукту і недостатньо повне розкриття змісту обраної теми. Теоретичне запитання розкрито неповно, допущено суттєві або помітні помилки. При виконанні обраної теми самостійної роботи студент застосовує навчальний матеріал без достатнього розуміння, припускається декілька помилок.

Оцінка 2 балів виставляється студенту за 50 – 60 % правильну техніку використання програмного продукту і недостатньо повне розкриття змісту обраної теми. Теоретичне запитання розкрито неповно, допущено суттєві помилки, які впливають на зміст відповіді. При виконанні практичної складової студент застосовує програмний інструмент без достатнього розуміння, припускається декілька значних помилок.

Оцінка 1 балів виставляється студенту за менш чим 50 % правильну техніку використання програмного продукту і не повне розкриття змісту обраної теми. Теоретичне запитання розкрито неповно, з суттєвими помилками. При виконанні практичної складової студент застосовує програмний інструмент без достатнього розуміння, припускається значна кількість суттєвих помилок.

Оцінка 0 балів виставляється студенту за невиконану самостійну роботу. Теоретичне запитання не розкрито. Виконати практичну складову обраної самостійної роботи не може, стикається зі значними труднощами при використанні програмних продуктів.

Метод контролю – СРС (індивідуальна робота – розробка презентації до ментальної карти):

Оцінка 6 балів виставляється студенту за якісну і своєчасно виконану самостійну роботу, яка включає розроблену й роздруковану ментальну карту і презентацію по обраній темі. При цьому ментальна карта відображає повний функціональний зміст обраної теми, виконана з професійним використанням відповідного програмного продукту, містить адекватні елементи дизайну карти і відповідає усім вимогам побудови інтелектуальних карт. Теоретичне запитання обраної теми розкрито повністю, з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу, законодавчих актів та нормативних документів. При виконанні СРС студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою. Презентація виконана з використанням типового пакету Ms Office і відображає повний зміст обраної теми, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота здана не в установлені терміни.

Оцінка 5 балів виставляється студенту за якісну і своєчасно виконану самостійну роботу, яка включає розроблену й роздруковану ментальну карту і презентацію по обраній темі. При цьому ментальна карта відображає функціональний зміст обраної теми, виконана з використанням відповідного програмного продукту, містить адекватні елементи дизайну карти і відповідає вимогам побудови інтелектуальних карт. Теоретичне запитання обраної теми розкрито повністю. При виконанні СРС студент застосовує знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою. Презентація виконана з використанням типового пакету Ms Office і відображає зміст обраної теми, висновки до завдань аргументовані та обґрунтовані. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота здана не в установлені терміни.

Оцінка 4 бали виставляється студенту за виконану самостійну роботу, яка включає розроблену й роздруковану ментальну карту і презентацію по обраній темі. При цьому ментальна карта відображає функціональний зміст обраної теми, виконана з використанням

відповідного програмного продукту і відповідає вимогам побудови інтелектуальних карт. Теоретичне запитання обраної теми розкрито повністю. При виконанні СРС студент застосовує знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою. Презентація виконана з використанням типового пакету Ms Office. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота здана не в установлені терміни.

Оцінка 3 бали виставляється студенту за виконану самостійну роботу, яка включає розроблену й роздруковану ментальну карту і презентацію по обраній темі. При цьому ментальна карта не повністю відображає функціональний зміст обраної теми, виконана з використанням відповідного програмного продукту. Теоретичне запитання обраної теми розкрито не повністю. При виконанні СРС студент застосовує знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою. Презентація виконана з використанням типового пакету Ms Office. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота здана не в установлені терміни.

Оцінка 2 бали виставляється студенту за виконану самостійну роботу, яка включає розроблену й роздруковану ментальну карту і презентацію по обраній темі. При цьому ментальна карта не зовсім відображає функціональний зміст обраної теми, виконана з використанням відповідного програмного продукту, не має відповідного дизайну. Теоретичне запитання обраної теми розкрито не повністю. Презентація виконана з використанням типового пакету Ms Office й не повністю відображає зміст обраної теми. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота здана не в установлені терміни.

Оцінка 1 бал виставляється студенту за не повністю виконану самостійну роботу, яка включає розроблену й роздруковану ментальну карту, але не має презентації по обраній темі. Однак ментальна карта не відображає функціональний зміст обраної теми, використаний програмний продукт не вивчений. Теоретичне запитання по обраної теми не розкрито. Оцінка знижується на **1 бал**, якщо робота здана не в установлені терміни.

Оцінка 0 балів виставляється студенту за не виконану самостійну роботу.

Для підведення підсумків роботи студентів з дисципліни ставиться загальна оцінка, яка враховує накопичувальні оцінки кожного виду контролю: лекції, лабораторні заняття, захист лабораторних робіт.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Таблиця 11.2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

12. Рекомендована література

12.1. Основна

1. Бройдо В. Л. Вычислительные системы, сети и телекоммуникации : учебник для вузов / В. Л. Бройдо. – 2-е изд. – СПб. : Изд. "Питер", 2003. – 704 с.
2. Воронкова О. Н. Внешнеэкономическая деятельность : организация и управление : учебн. пособ. / О. Н. Воронкова, Е. П. Пузакова ; под ред. Е. П. Пузаковой. – М. : Экономист, 2007. – 495 с.
3. Гордієнко І. В. Інформаційні системи і технології в менеджменті : навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / І. В. Гордієнко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2003. – 259 с.
4. Гужва В. М. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі : навч. посібн. / В. М. Гужва, А. Г. Постевой. – 2-ге вид. доп. і перераб. – К. : КНЕУ, 2002. – 458 с.
5. Інформаційні системи в менеджменті : навч. посібн. / С. В. Глівенко, Є. В. Лапін, О. О. Павленко та ін. – Суми : Університетська книга, 2005. – 407 с.
6. Кузьмін О. Є. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства : монографія / О. Є. Кузьмін, Н. Г. Георгіаді. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львівська політехніка", 2006. – 368 с.
7. Лазарєва С. Ф. Економіка та організація інформаційного бізнесу : навч. посібн. / С.Ф. Лазарєва. – К. : КНЕУ, 2002. – 667 с.
8. Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи "Використання CASE-технологій у проектуванні інформаційних систем та БД" з курсу "Інформаційні системи міжнародного бізнесу" для студентів спеціальності 8.050103 / сост. Р. Н. Чен. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 52 с.
9. Пономаренко В. С. Інформаційні системи і технології у зовнішньоекономічній діяльності : навчальний

посібник / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2002. – 328 с.

10. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР зі змін і допов. № 2594-IV (2594-15) від 31.05.2005 р. – ВВР, 2005. – № 26. – Ст. 347.

11. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII зі змін і допов. № 2707-IV (2707-15) від 23.06.2005 р. – ВВР. – 2005. – № 33. – Ст. 429.

12. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посібн. / В. Ф. Ситник. – К. : КНЕУ, 2004. – 614 с.

13. Скотт Дж. Microsoft Dynamics CRM 4 для чайників / С. Джоэл, Л. Дэвид, В. Скотт ; пер. с англ. – М. : ООО "И.Д. Вильямс", 2009. – 368 с.

14. Сучасні концепції менеджменту : навч. посібн. / за ред. д-ра екон.наук, проф. Л. І. Федулової. – К. : Центр учеб. літ-ри, 2007. – 536 с.

15. Устинова Г. М. Информационные системы менеджмента: Основные аналитические технологии в поддержке принятия решений : учебн. пособ. / Г. М. Устинова. – СПб. : Изд-во "ДиаСофтЮп", 2000. – 368 с.

16. Чен Р. Н. Інформаційні системи міжнародного бізнесу : навч. посібн. / І. В. Журавльова, Р. М. Чен. – Х. : Вид. ХНЕУ. – 2006. – 452 с.

12.2. Додаткова

17. Вычислительные системы, сети и телекоммуникации : учебник / под ред. А. П. Пятибратова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 235 с.

18. Левин М. Д. Методы поиска информации в Интернет / М. Д. Левин. – М. : СОЛОН-Пресс, 2003. – 224 с.

19. Новиков Ю. Н. Компьютеры, сети, Интернет : энциклопедия / Ю. Н. Новиков, Д. Ю. Новиков,

А. С. Черепанов. – 2-е изд. – СПб. : Изд. "Питер", 2003. – 832 с.

20. Попов В. М. Глобальный бизнес и информационные технологии / В. М. Попов. – М. : Финансы и статистика, 2001. –185 с.

21. Попов В. Б. Практикум по Интернет-технологиям : учебный курс / В. Б. Попов . – СПб. : Изд-во "Питер", 2002. – 480 с.

22. Чен Р. Н. Інформаційні системи та технології : лабораторний практикум / І. В. Журавльова, Р. М. Чен, О. В. Ананьїна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2005. – 304 с.

12.3. Інформаційні ресурси

28. WWW MD Office – сайт, посвящений вопросам внешнеэкономической деятельности [Электронный ресурс]: – Режим доступа : <http://www.mdoffice.com.ua/pls/MDOOffice/aMDOSite.html>.

29. Всеукраїнський бізнес-каталог, каталог українських підприємств, інформація про міста України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.all.biz.ua/>.

30. Каталог фінансових ресурсів України, присвячений бізнесу й фінансам з можливістю пошуку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.finance.com.ua/>.

31. Навігація – ИТ, ИС, інформація [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.itstan.ru>.

32. Норматив. Професійна нормативно-правова бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://normativ.com.ua/>.

33. Облачные вычисления [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://habrahabr.ru/post/111274/>.

34. Про внесення змін до Закону України "Про захист інформації в автоматизованих системах" Верховна Рада України : Закон від 31.05.2005 р. № 2594-IV чинний від 01.01.2006 р. [Електронний ресурс]. –

Режим доступу :
http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T052594.html.

35. Програмний комплекс з митного законодавства України MD OFFICE [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mdoffice.com.ua/pls/MDOffice/>.

36. Сайт інформаційно-аналітичного центру "ЛІГА". – Режим доступу : <http://www.liga.net/>.

37. Сайт Корпорації "Парус" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.parus.com.ua/>.

38. Типи декларацій та загальні вимоги до оформлення ВМД. ТОВ Фрідман-Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://friedman.com.ua/ua/info/show/6>.

39. Украинский Классификатор Товаров ВЭД 2011 г. Переходная таблица от УКТВЭД 2008 к УКТВЭД 2011 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mdoffice.com.ua/pls/MDOffice/aMDOtnvd2011.getTNVUA>.

40. Український національний портал Міжнародної інформаційної системи КОМПАСС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kompass-ukraine.com/>.

12.4. Методичне забезпечення

41. Чен Р. М. Вивчення базових технологій інформаційних систем (OLE, DDE, гіпертекст) [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

42. Чен Р. М. Вивчення програмного комплексу з митного законодавства України MD OFFICE. Органи управління програмою [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

43. Чен Р. М. Вивчення програмного комплексу з митного законодавства України MD OFFICE. Довідники [Електронний ресурс]

/ Р. М. Чен. – Режим доступу :
<http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

44. Чен Р. М. Вивчення програмного комплексу з митного законодавства України MD OFFICE. Робота з ВМД [Електронний ресурс]

/ Р. М. Чен. – Режим доступу :
<http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

45. Чен Р. М. Вивчення програмного комплексу з митного законодавства України MD OFFICE. Можливості модуля MD Declaration [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

46. Чен Р. М. Вивчення технологій хмарних обчислень [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

47. Чен Р. М. Вивчення технології ментальних карт [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

48. Чен Р. М. Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю. [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

49. Чен Р. М. Інформаційні системи міжнародного бізнесу : навчальний посібник / І. В. Журавльова, Р. М. Чен. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. – 452 с.

50. Чен Р. М. Контрольні запитання для самодіагностики [Електронний ресурс] / Р. М. Чен. – Режим доступу : <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/view.php?id=1815>.

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3. Програма навчальної дисципліни	14
4. Структура навчальної дисципліни.....	21
5. Теми практичних занять (для заочної форми навчання).....	24
6. Теми лабораторних занять.....	24
7. Самостійна робота.....	26
7.1. Контрольні запитання для самодіагностики.....	35
8. Індивідуально-консультативна робота	37
9. Методи навчання	39
10. Методи контролю	43
11. Розподіл балів, які отримують студенти	51
12. Рекомендована література.....	58
12.1. Основна.....	58
12.2. Додаткова.....	59
12.3. Інформаційні ресурси	59
12.4. Методичне забезпечення	60

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
"ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ
В УПРАВЛІННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ"
для студентів спеціальності
8.03060104 "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності"
денної форми навчання**

Укладач **Чен Роза Миколаївна**

Відповідальний за випуск **Пономаренко В. С.**

Редактор **Бутенко В. О.**

Коректор **Бутенко В. О.**

План 2014 р. Поз. № 120 ЕВ. Обсяг 63 стор.

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
Дк № 481 від 13.06.2001 р.*

